

Politici sociale

sau cum putem evita transformarea
crizei economice într-o criză socială

Laura GRECU,

viceministrul Muncii, Protecției Sociale și Familiei

Politica socială nu se realizează în izolare. Se suprapune cu politica economică, locuri de muncă, educație, sănătate și multe altele.

Prestații categoriale

Categorii vulnerabile tradiționale

- persoanele în etate și cu dizabilități
- persoanele fără studii și aptitudini profesionale
- gospodăriile numeroase și cu mulți copii
- familiile care depind de activitățile agricole

Prestații categoriale

Alocații, indemnizații, compensații etc.

Prestații direcționate către vulnerabili

Ajutorul Social este un concept nou în Moldova și presupune **sustinerea temporară** a celor mai vulnerabili (săraci) **în depășirea unei situații dificile** prin un program de venit minim

- Prestația direcționată spre 8% cele mai sărace persoane
- Abordarea fiind evaluarea veniturilor, bunăstării și necesităților familiei
- O singură schemă pentru întreaga țară cu finanțare centrală și managementul din partea autorităților publice locale

Provocările în identificarea persoanelor sărace

- În Moldova, este foarte dificil de măsurat cu acuratețe veniturile și practic imposibil, de identificat condițiile reale de viață a unei gospodării casnice

Aceasta fiind cauzată de:

- Răspândirea practicilor de auto-angajare în agricultură (70% de persoane activează în agricultură)
- Rolul colosal al remitenților (20%-30% din PIB)
- Rolul semnificativ al economiei informale / neraportarea plăților salariale (30% îi revine angajărilor în sectorul informal (ascuns))

Progresele atinse grație reformării

Performanța prestațiilor de Ajutor Social

- 20% din chintila de jos ori 5% din numărul total de populație primesc prestația
- 70% de beneficiari sunt din cea mai săracă chintilă
- 80% de resurse financiare merg la chintila de jos

Impactul asupra Sărăciei

- Sărăcia extremă s-a redus cu 2,6% puncte procentuale în perioada 2009-2012 (de la 3, 2% la 0,6%)
- Sărăcia extremă a devenit statistic inexistentă în 2013

MĂRIMEA AJUTORULUI SOCIAL ESTE DE CIRCA 250 LEI PER MEMBRU DE FAMILIE

Impact

- Ajutorul social contribuie la îmbunătățirea accesului la **nutriție, educație, sănătate** – reducând sărăcia și stimulând, pe termen lung, creșterea economică
- Prestația este utilizată, în primul rând, pentru a procura **bunurile esențiale** (produse alimentare, serviciile comunale)
 - Femeie de 80 de ani, Chișinău: *“Mor de foame și vreau să-i mulțumesc celui care mi-a dat ajutorul social.. Cu el pot să cumpăr hrana și medicamentele de care am nevoie.. Fără ajutorul social eu aș fi murit de foame, trebuie să achit și serviciile comunale..”*
 - Mamă a șase copii, Copceac, Gagauzia: *“Soțul meu lucrează peste hotare și nu reușește întotdeauna să trimită bani, de aceea, ajutorul social este esențial pentru stabilitatea noastră.. Cu acești bani cumpărăm mâncare, haine pentru copii și plătim pentru școală. Fără acești bani, nu știu ce am fi făcut – în trecut împrutam bani, dar acum am mai multă siguranță și pot planifica pe viitor. Sunt recunoscătoare.”*

Impact

- Există și cazuri când familiile investesc în animale de pe lângă casă (porci, vaci, cai)
 - Mamă a cinci copii, Cioara, Hîncești: *“În această vară, am strâns bani timp de două luni și am cumpărat un purcel.. El a crescut și valorează mai mult”*
- Cazurile când banii sunt folosiți în scopuri nepotrivite sunt puține
 - Asistentul social, Baimaclia, Cantemir: *“Toți cumpără doar hrană și haine, prețurile pentru produsele alimentare și serviciile comunale au crescut. (...) Avem persoane care nu folosesc bine banii.. îi beau.. dar acest lucru nu este foarte frecvent”*
- Dependența de prestație este scăzută
 - Asistent social, Dezghingea, Gagauzia: *“Această prestație nouă este o schimbare reală. Teoretic, cred că ea ar putea spori dependența, dar familiile care primesc aici (avem 85 beneficiari) continuă să-și prelucreze pământul, lucrează atunci când pot și caută de lucru atunci când nu găsesc nimic..”*

Nimeni nu trebuie să vadă existența sărăciei drept fapt că se află într-o poziție mai avantajoasă

- În perioada 2009 – 2014 focalizarea a fost cum să identificăm săracii și cum să direcționăm mijloacele către familiile corecte. **Monitorizarea.**
- Pentru viitor prioritar devine - **CE FACEM CU ACEȘTI OAMENI ACUM ȘI CUM ÎI PUTEM AJUTA ÎN CONTINUARE PENTRU A SPARGE CICLUL DE SĂRĂCIE**

adică

- Instrumentele de **"ELIBERAREA" DE SĂRĂCIE** și **REDUCERE A DEPENDENȚEI** de transferurile sociale devin prioritate

Însă...

- Sărăcia este lipsă de OPORTUNITĂȚI ... și duce la MARGINALIZARE și EXCLUDERE SOCIALĂ
- Totodata Nimeni nu trebuie să vadă existența sărăciei drept fapt că se află într-o poziție mai avantajoasă.
- Atât timp cât posibilitățile de intrare pe piața muncii sunt relativ reduse, iar capacitatea de a crea noi locuri de muncă este limitată DOAR EFORTURILE ASISTENȚIE SOCIALE NU VOR FI SUFICIENTE.
- Iar imperativul categoric este CUM POT FI ÎMBUNĂTĂȚITE PERSPECTIVELE DE ANGAJARE PENTRU POPULAȚIE și în special pentru acest grup de beneficiari

Îmbunătățim angajarea

Ocuparea bine remunerată reprezintă o cale viabilă de ieșire din sărăcie, dar crearea locurilor de muncă este la un nivel redus.

Crearea locurilor noi de muncă

Stimularea creării **locurilor de muncă cu calificare joasă**

ÎMM sunt **baza creării locurilor de muncă**

Susținerea politicilor pentru dezvoltarea afacerilor

Sporirea atractivității forței de muncă

Educație de calitate

Învățământ **profesional-tehnic**

Măsurile de integrare

Pe piața muncii

Medierea muncii

Formarea profesională

Informarea și consiliere

Ajutor de șomaj și Alocații de integrare profesională

În societate (servicii sociale)

Informare și consultare

Dezvoltarea abilităților cognitive, de comunicare și comportament

Dezvoltarea deprinderilor de viață

Asistență în vederea documentării

Suport în studierea și asimilarea programelor școlare

Încadrăm migranții

Migrarea internațională este o strategie importantă pentru a face față sărăciei, dar are costuri sociale înalte și prezintă riscuri personale și sociale considerabile

- Reorientăm fluxului migrațional spre forme legalizate, de lungă durată și diversificate geografic.
- Susținem investițiile lucrătorilor migranți în dezvoltarea afacerilor
Programul PARE 1+1
- Livrăm servicii online
Piața muncii internă și oportunități de angajare legală peste hotare
Centrele de informații și consultanță
Târgul on-line al locurilor de muncă

Programul PARE 1+1

- Realizări în perioada 2010-2014:
- Cereri de participare la Program – 1350 persoane
- Instruite - 1096 persoane
- Cursuri de inițiere/dezvoltare a afacerilor – 55 persoane
- Cereri pentru finanțare – 725
- Au fost încheiate contracte de finanțare – 504
- Suma granturilor acordate - 84 mil. Lei
- Volumul investițiilor în cadrul Programului - 184 mil. Lei

Politica socială nu se realizează în izolare. Se suprapune cu politica economică, locuri de muncă, educație, sănătate și multe altele.